

SLOVENSKI NAROD.

Letnja vsak dan zvezder, izimši nedelje in praznike, ter veja po počti prejemam za avstro-ograke dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 80 h. Za Ljubljane s podliljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tisoč dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljanje pa v pritličju. — Upravljanju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telepon št. 34.

Poznameno številko po 10 h.

Upravljanja telepon št. 85.

Terrorizem.

V enem oziru so si klerikalci in socijalni demokratje do pičice podobni: eni kakor drugi skušajo s terrorizmom vsake vrste prepričati volilce in jih prisiliti, da proti svojemu prepričanju glasujejo z njimi. Kjer nimajo klerikalci in socijalni demokratje nič moči in nič pliva — tam kriče po svobodi in jokajo, da bi se jih kamen usmilil; čim pa pridobe le količaj moči, postanejo nasilni in tiranski ter hočejo vse strahovati.

Ni se čuditi, da delajo tako klerikalci. Od nekdaj je vuj takтика napadati in groziti ter škodovati ljudem, koder le morejo. Radi bi etablirali nekako strahovlado in kakor banditje iz Abruc naskočijo vsakega političnega nasprotnika, če jim le stopi čez pot.

A tudi slovenski socijalni demokratje so začeli posnemati to taktiko. To kaže „Rdeči Prapor“ ki je priobčil to-le hinavsko-grožilno notico:

„Čujemo, da se nekateri kavarari in gostilničarji s požrtvovalno vuemo udeležujejo agitacije proti našemu kandidatu E. Kristanu za Hribarja. Sodruži, ogibajte se dosledno takih lokalov! Od obrnika, ki je navezan na zasluzek vseh strank, ni spodborno, če se preveč izpostavlja za posamezno stranko. Zahteva se lahko od njega, da je glede agitacije povsem in diferenten. Če že hoče po vsej sili biti liberalec — kar je sicer zelo nespametno — naj obdrži to zase in naj voli po svojem prepričanju prosti, kogar hoče. Svojega prepričanja pa naj nikar drugim ne vsljuje. Kdor se pa žene za liberalnega kandidata, naj ne pričakuje, da bodo volilci nasprotnih strank znašali k njemu svoje denarje. Torej, ggv. kavararji in gostilničarji, pozor, če nočete imeti občutne škode; liberalci vam je ne bodo nadomestili. Ali razpečavate kofe in vino, ali pa plesnivi liberalni program, oboje ne pojde v denar! Sodruži pa prosimo, da nam

poročajo o vsakem takem liberalnem agitatorju, seveda le na podlagi zanesljivih informacij, ker krivice nočemo delati nikomur!“

Socijalni demokratje so pri nas še preveč slabotna stranka, da bi kdo njih grožnjem pripisoval kak pomem. To je pokazal sijajni fiasco, ki so ga doživeli z bojkotiranjem Koslerjeve pivovarne. Potrudili so se res, kar je bilo mogoče, a Koslerju ni ta bojkot cisto nič škodoval.

Tudi zdaj se ni socijalnodemokratičnih groženj nikomur nič batiti, tem manj, ker imamo zakon v varstvo volilne svobode, po katerem zakon se vsako bojkotiranje trgovcev in obrtnikov strogo kaznuje. Grožnje „Rdečega Prapora“ so torej čisto brezpomembne in se tudi zanje nič ne bo zmenil.

Toda značilne so te grožnje in živo kažejo, kake pojme imajo socialni demokratje o svobodi. Temeljno načelo svobode je pač, da ima vsakodobno pravico po svojem prepričanju ne le voliti, nego tudi agitirati. Demokratizem, ki tega ne prizna, ni vreden piškavega oreha, tak demokratizem je humbug.

Socialni demokratje zahtevajo na eni strani za delavca popolno politično in agitacijsko svobodo in popolno neodvisnost od tistega, ki jim daje zasluzek; na drugi strani pa zahtevajo od krčmarjev in gostilničarjev, da morajo ostati indiferentni in da ne smejo agitirati za stranko, kateri pripadajo, češ, da jim dajo tudi socialni demokratje včasih kaj zaslужiti. To je res lepa doslednost.

Naj si socialni demokratje nikar ne domisljajo, da se jih kdo boji. Pribili smo to samo, da se vidi, s kakimi nasilstvi poskušajo socialni demokratje strahovati volilce in utesniti svobodo volilcev, ki niso njihove stranke, dočim zahtevajo za volilce svoje stranke najpopolnejšo svobodo.

sredstev in teh ni mogla dobiti drugod, kakor v očetovem gradu. V skriti kleti tega mogočnega poslopja je imel vojvoda Dall Ferro shranjene silne zaklade in edino Asunta je vedela, kako priti do njih.

Po nekajnem vožnji je Desantičeva jadrenica dospela v bližino Antikytiere. Kako se je razveselila Asunta, ko je zagledala v daljavi obrežje, kako ji je trepetalo srce, ko je začela razločevati posamične stavbe in je ležal pred njo mogočni, uprav kraljevski grad, v katerem je zagledala luč sveta in preživele najsegnejša leta svojega življenja. Obšla jo je zavest, da je tu doma, da je ta otok njena domovina in to je vzbulilo v njem srcu silno hrepnenje, da bi mogla ostati tu. Toda spoznala je, da mora to hrepnenje zadružiti, ker se nikdar ne izpolni. Na gradu je vihrala beneška zastava, in Asunta je vedela, da je Benečane le z orožjem pregnati, če so enkrat kje razvili zastavo sv. Marka.

Desantič je vozil s svojo jadrenico okrog otoka toliko časa, da se je zmrailo, kajti treba je bilo opresnosti, da bi beneški vojaki ne obrnili vojvodinji vstopa v grad.

V ostalem pa se nam zdi, da se socialni demokratje igrajo z ogujem. Vsaka sila naleti na odpor in hujšket je terorizem, hujški je tudi odpor. Pri nas ne bo nič drugače, kakor je bilo drugod.

Stranka, ki se poslužuje terorističnih sredstev, mora stati na dobrih nogah. Ko bi bili socialni demokratje res tako močni, kakor pisarijo, bi jim pač ne bilo treba nastopati s takimi grožnjami. Ti poskusi teroriziranja so priča, da se socialni demokratje ravno tako kakor klerikalci boje 14. maja, ker vedo, da bo to zanje dan žalosti.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budapest, 25. aprila. V današnji seji je bil Apponyijev šolski zakon sprejet v drugem branju. Poslanci so priedili ministru burne ovacije za ta čin barbarskega nasilja. Tretje branje se izvrši v južnji seji. — Nato je bil sprejet zakonski načrt glede zatiranja ameriških kobilic, nakar se je začelo razpravljati o investicijah za pošte in državne železnice. Trgovinski minister Kossuth je izjavil, da zahtevanih investicij ni mogoče več odlašati, ker se sicer sposobnost državnih železnic popolnoma izpodkoplje. Parlament mora biti pripravljen, da se bodo zahtevale še večje investicije, kakor jih zahteva sedanja predloga. Nabaviti je treba takoj 8300 novih tovornih voz, ki jih je posodila prejšnja ogrska vlada. Ako se hočejo ogrske državne železnice modernizirati primerno času in potrebam, veljalo bo mnogo denarja, a vlada še prav nič ne ve, od kod bo vzela denar. Brez teh investicij vendar ne more nobeden minister prevzeti odgovornosti za bodočnost. — O stvari se bo razpravljalo več dni.

Sloška volilna pravica na Ogrskem.

Budimpešta, 25. aprila. Ministrski predsednik dr. Wekerle

je izjavil napram deputaciji agrarnih socialistov, da sedanja ogrska vlada na vsak način izvede splošno volilno pravico, ker se je njegova viada sploh le z namenom sestavila, da razširi ljudske pravice.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 25. aprila. 32 poslancev desnice je predlagalo v Jumi, naj duma obsodi politične umore. Govorniki so naglašali, da se politični umori šmidajo bolj množe, in da bi obsodba dume rešila mnogo življenj. Predlog pa je bil z 233 glasovi proti 127 glasom odklonjen. — Potem se je nadaljevala agrarna debata. Kmetski poslanci so grozili velepovestnikom in vladu, ako se ne odpomore kmetski bedi. Prvi govornik je reklo: „Dosedaj smo trkali na vrata, toda nočejmo nas slišati. Ali je res treba, da vломimo vrata s silo 100 milijonov stradajočih ljudi? Pazite, posestniki, sedaj je še čas, toda kmalu bo prepozna.“ — K alkukov je zagrozil: „Ako vlada nočej poslušati ljudskega glasu, bodo kmetje enostavno vzeli vso deželo ter si jo razdelili med seboj, ne da bi mnogo govorili.“ — Končno je duma razpravljala o interpelaciji zaradi krvavih izgredov pred Češerjevo tovarno, kjer je bilo nad 100 delavcev lahko in nad 30 težko ranjenih, ker so zahtevali zboljšanje svojega položaja. V znak protesta so delavci vseh tovaren vibrškega predmestja ustavili delo.

Napetost med italijanskim in črnogorskim dvorom.

Rim, 25. aprila. „Stampa“ poroča, da je nastala napetost med italijanskim in črnogorskim dvorom. Povod sledi: „Jugoslove je neprjetno dirnila vest, da obišče kralj Viktor Emanuel Grško. Takrat so bivali v Rimu črnogorski in srbski princi, ki so smatrali za svojo dolžnost, da obvestijo o tem italijanskemu kralju. Princ Danilo je govoril nato o tej stvari z italijanskim kral-

jem, svojim svakom. Kralj pa mu je odgovoril: „Italija je velesila, ki na Balkanu ne more delati enostranske politike v prilog kake narodnosti proti drugi. Italijanska vlada mora predvsem zdrževati načelo status quo in potem načelo moralne sprave med interes raznih narodnosti. Italija želi ostati s Slovani v prijateljskem razmerju, toda zaradi tega se nočej skrati z drugimi narodi, ki so, kakor grški narod, spojeni po krv in zgodovini z italijanskim narodom.“ — Princ Danilo je uvidel, da kralj ne more drugače govoriti. Ni pa res, da bi se bila prepirla in daje posredovala kraljica. Princ Danilo je sam uvidel, da ne more ostati dalje v Rimu. Posvetoval se je s svojim očetom in srbskim kraljem, nakar je odpotoval s svojo materjo, z bratom in sestrami in z rodbino srbskega kralja iz Rima.

Proti Poljakom na Pruskom.

Berlin, 25. aprila. Pri debati o proračunu naselbinske komisije poljske pokrajine na Pruskom je v tretjem branju strupeno napadal Poljake posl. Voltz. Opazoval je, kako so narasli poljski glasovi pri državnozborskih volitvah, ter izjavil, da je vsak zavedni Poljak izdajalec. — Poslanek Korfanty je ogorčeno ugovarjal, a preden je dobil besedo, da bi branil svoj narod, se je debata naglo zaključila in proračun dovolil tudi v tretjem branju.

Vojaška služba na Turškem.

Sofija, 25. aprila. Zadnje dni je prineslo časopisju vest, da se je s sultanovim ukazom skrajšala vojaška služba na 3 leta. To vest je treba pojasniti da je triletna vojaška služba že davno zakonito določena. Ker pa vojna uprava nima nikoli denarja, da bi izplačala zaostale plače in transportne stroške za vojaštvo, in ker so vedno v katerem delu države nemiri, ki zahtevajo več vojaštva,

tja priplazil, se je posvetilo na hodniku. V tistem trenutku je tudi že planil velikanski pes proti Kržanu. Na srečo je držal Kržan svoj meč v rokah. Nastavil ga je in ga psu, ki ga je hotel zgrabiti za vrat, potisnil v život. Pes je neznansko zaječal in padel na tla.

Prav tedaj pa se je na hodnikovem ovinku prikazal velik mož, držet v eni roki svetilko, v drugi meč. Čul je, kako je pes zaječal in kako je nekaj padlo ob tla in hitrih korakov priskočil bližu.

— Vdaj se — meč iz rok, drugače te ubijem!

Kržan je bil že svoj meč potegnil iz psa, ki ga je bil skoz in skoz predrl. Odstopil je za korak in se postavil v bran. V tem hipu je pogledal svojemu nasprotniku v obraz in v silnem presenečenju vzklknil:

— General della Croce!

— Da, jaz sem general della Croce, proveditor na tem otoku. A kdo si ti?

— Prepovem si, da bi me tikali, je zaklical Kržan. Sicer pa sva stara znanca in imava poravnati star račun. Jaz sem plemič Andrej Kržan.

Zdaj je bil presenečen general

LISTEK.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

Ločivši se od turškega brodovja, je Desantičeva jadrenica krenila proti vzhodu. Zgodilo se je to na željo vojvodinje Asunte, ki je hotela izvedeti, kaj je z njenima malima bratom, katerima se je že žrtvovala s tem, da se je poročila z Ladislavom Gjacičem. Da je oče, stari vojvoda Dall Ferro, še vedno vječi v Benetkah, to ji je bilo znano, saj ji je to sporočil kapetan Desantič. Kaj je z bratom, tega ni vedela.

Z obiskom na otoku Antikytiro je imela pa vojvodinja Asunta še drug namen. Hotela si je preskrbeli sredstev, da poskusi osvoboditi svojega očeta iz beneške ječe. O tej svoji drzni nakani ni govorila doslej z nika, niti s Kržanom. Hotela je vzeti nase vse nevarnosti toliko bolj, ker bi Kržana zadele vse drugačne posledice kakor njo, če bi se osvobojenje vojvode Dall Ferro ne posredilo. Pred vsem je bilo treba izdatnih

Ko je bila noč, se je odpravila Asunta v grad. Poznala je na otoku vsako stezo, vsako drevo in vsak kamen, in je torej lahko prišla do paviljona, ki je ležal tik za gradom. Spremljal jo je Kržan. Iz paviljona so vodila posebna vrata v spodnje grajske prostore, kjer je bila na koncu dolgega hodnika tajna klet, ki je ni mogel nihče videti, ker so bila vrata skrita pod tlakom.

Kržan je s svojim mečem privzdignil kamen, ki je pokrivala vrata in ga odvalil. Asunta je imela ključ od vrata in jih odklenila.

— Daj mi luč Andrej in ostani tu na straži, je rekla Asunta, ko je stala na lestvi, vodeči v zakladnico.

Kržan je imel pod plaščem skrito majhno gorečo svetilko, ki jo je izročil Asunti, katera jo je kar možno hitro skrila in potem odišla po lestvi v klet. Le za trenotek je svetilka vrgla medlo svetlobo po prostornem hodniku, potem pa zavladala zopet tema.

Z mečem v roki in držet nogo na kamnu, ki ga je bil odvalil, je stal Kržan na straži.

Naenkrat se je zganil in kri mu je zastala v žilah. Zaslišal je rahel

sum. Zdela se mu je, da sliši tih korake, kakor hodi žival, kadar zaslije plen. Kdo more to biti? Kržana je spreletel grozen strah. Ni se bal zase, bal se je za Asunto. Če se ji ne posreči, odnesti zakladov njenega očeta, je stari vojvoda izgubljen. A kaj storiti? V prvem hipu je mislil Kržan, da stori najbolje, če zapre v zakladnico vodeča vrata in zvali nanje kamen. A če bi prišlo do boja in bi bil v tem boju ubit? Potem bi Asunta v zakladnici umrla lakote. Groza je pri tej misli stresla Kržana. Ne, si je reklo, izhod iz zakladnice mora ostati odprt. Bolje, da dobre Benečani ta zaklad, kakor da se zgodi Asunti kaka nesreča.

Zadržuje sapo, je Kržan prisluškoval. Nekaj trenotkov je bilo vse tih, potem pa so se zopet začuli rahli koraki.

— Naj bo človek ali žival, si je reklo Kržan, nasproti mu moram iti.

morajo vojaki vključ v sultanovemu zakonu še vedno služiti po štiri, pet in celo po šest let. In tako bo ostalo tudi v zanaprej.

Mir v Centralni Ameriki

London, 25. aprila. Zastopniki Salvadora in Nikaragve so sklenili v Amapali mirovno pogodbo, ki ima za obe državi častne pogoje. Pogoji Salvadora so se spredeli, dočim so zahteve Nikaragve za odškodnino zavrgli.

Dopisi.

Iz Drage. Pravice ni več za Slovence v Dragi in na Travi, od kar je nastopila v naši gorski dolini pod vladno patronanco strahovleda Kunz, Tcherne (Černe) in Lackner. Navadili smo se prenašati krivico, saj se je pravica že od nekdaj teptala in gasila pri nas z nogami in zato nas ne bi bolo prehudo, če bi krivico, ki se nam dela, ne zahtevala nedolžnih žrtev. Poslušaj slovenski svet, kako nečuvanega se sme ravnat z našo šolsko deco, ki je tako srečna, da jo vzgojuje predsterna in grda germanška nadutost! V jeseni predlanskega leta je pangermanski naš učitelj Tcherne (Černe) kazoval učenku Franjo Čuk iz Drage z zaprom. Ker je šel uči telj na lov, je bila učenka do trde noči sama zaprtá v šoli, dokler ni s krčevitim itenjem in vsa preplašena ob strahu priklicala pomoč. Pri nas je namreč sploh navada, da se otroci prepričajo sami sebi, ko so v šoli zaprti. In ko jih potem izpušča učiteljeva gospa soproga (jako fia Germanika) iz šolskega zapora, deležni so povrh psotk, ki se glase v blaženi kočevščini in prav lepo slisijo iz nežnih ust kakor: „vrdatme slovenske ponkerte“ itd. Enaka usoda kakor Franjo Čuk, doletela je lanskoto tudi učenka Marijo Mihelič iz Podpreske št. 36. Tudi poslednja je bila prepričena sama sebi do trde noči tako, da je bila že trda od mraza in obupnega joka, ko jo je učiteljeva gospa soproga izpuštila iz zapora. V temi je moralata iti potem ta deklica pol ure hoda po slabti poti sama domov. Ali ni to nekaj nečuvnega in v nebo vpijočega? Bolni učitelj Tcherne je zdaj na dopustu. Saj pa je dopusta tudi v resnicu potreben, ker si ne moremo misliti, kako naj bi izvrševal učiteljski posel, ko je vendar s privatnim delom, ki mu nosi baje nad 2000 K, čez glavo preobložen. Kdo pač naj bi bilo namesto njega na lov; kdo opravljal posel ob inskega tajočka in tajnika posojilnice; kdo agitiral za „Schulverein“ in „Südmärk“ agitiral oelo po tujih občinah za občinske volitve in fabriciral iz slovenih otrok nemške paglove ter končno pisaril v kranjsko trobilo „Grazer Tagblatt“ itd. itd. če bi moral g. učitelj tudi učiti?! Zato pa smo mnenja, da je njegov dopust povsem opravičen in to zlasti zato, ker so njegovi postranski opravki za pročiv nemštva v naši in sosednji občini veliko večjega pomena nego šola, od katere bi utegnili imeti tudi Slovenci nekaj dobička. V nadomestilu učitelja Tcherne na nam je poslal slav. c. kr. okrajni šolski svet v Kočevju nekega Kralja kot suplenta, ki pa so mu mar edino ušeša in lasje slovenih šolskih otrok. Neko učenku je ta junak do kri zuhjal, dvema dečkom pa izpulil cele šope las itd. Šola v Dragi je danes samo že vzgojeval-

nica nemških hujščakov zoper Slovence. Otreoci morajo pozdravljati s „heil“ namesto z dober dan ali kako drugade in črkajo ta nemški bojni klic pozimi tudi v sneg. Slovenski otroki pa se pod Kraljevo ero niti na strane pušča, tako da so prisiljeni izsrevati svoje naravne potrebe v šoli ali pa morejo toliko časa statiski, da jih iz šole izpuste, vsled česar je nevarnost, da otroci nevarno obole. To je tudi vzrok, da nekateri slovenski starši ne pošiljajo ved svojih otrok v šolo. — Hčerko g. Fr. Vesela iz Podpreske so nemški otroci med potjo v šolo trikrat pretepli tako, da se ne upa več v šolo. To je seveda sad vzgojevalne metode suplenta Kralja, ki ima svoj izvir v sovraštvu do vsega, kar je slovensko. Pripomniti je že, da so nemški učenci oboroženi z okovanimi drogovci, s katerimi se groze Slovencem. Ena takih bojnih orodij naših nadobudnih Germanščkov je na ogled. Suplent Kralj ima že druge tako čudne vzgojevalne manire. Tako vodi odraslejše deklice (učenke) v posebno sobo, kjer jih potem kaznuje. Učni uspeh v slovenskem oddelku je neveda ničesar in temu se ni čuditi. Če vprašajo namreč starši svoje otroke, kaj so se lepega naučili, dobe za odgovor sledi: Pri tem gospodu učitelju je lušno v šoli; nam pravijo: sedaj pišete, kar hočete, sami pa se dejte k misi ter pišete in žepetajo: „liebe Lojzi“, potem gredo k oknu in gledajo, kje je „Štefova Lojska.“ Suplent Kralj pa ne vzgojuje samo vitezov, ampak je tudi sam vitez žalostne postave in tako se mu je prijetilo, da je bil na pustni torek postavljen iz gostilne na hlad, ker je v družbi delal zgago in, kakor se spodbobi za lučitelja na slovenskih tleh, prav temeljito po Slovensih udrialih. Radovedni smo, kaj bi se zgodilo učitelju Slovencu, če bi samo desetega tega zakrivil, kar počenjajo vsegermanski učitelji po naši dolini. Učitelju Lacknerju na Travi moramo privoščiti nekoliko oddihu, ker se je revče pri obč. volitvah na Travi preveč izpehal. Tudi generalagitator logar Kunz potrebuje po hudem jezdarenju nekoliko odpočitka in zato bomo povedali prihodnjč, kako gazi ta Auerspergov hlapec s kopiti belega Auerspergovega konjička slovenske pravice in vodi s pomočjo svojih adjutantov Tchernetja in Lacknerja kočevske koštrune za njih dolge nosove, ko jim obeta vodovod, katerega voda se naj bi zajemala iz Čabrankter s pomočjo velikanskih črpalnih naprav dvigala v zbiralnik na S arotarskem hribu, od koder bi imela rostiti blagor po občini Dragi in Travi. Milijonske stroške za ta vodovod prevzameta seveda „Südmärk“ in „Schulverein.“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26 aprila.

— „Narodov“ kandidat! Tako zastoka vselej škofov „Slovenec“, kadar si kdo upa nastopiti proti tisti nečedni gonji, s katero hočejo „Slovenčevi“ patroni zadušiti vsekoj samostojno mišljenje med našim narodom. Tako je tudi zaječal, ko je zvedel, da žentviški nadučitelj Janko Žirovnik nastopi kot neodvisni kandidat v ljubljanskih okolicih. Kolikor je nam znano, se je o tej zadevi že nekaj tednov govorilo, ker se je g. Žirovnik v svoji skromnosti branil prevzeti kan-

netkah. Rekli ste, da mi daste zadoščanje tisti trenutek, ko se prvič srečava. S svojo častno besedo sta mi to obljudili, general della Croce. Izpolnite svojo oblubo, sicer vas moram smatrati za strahopetca, ki ni vreden, da je general beneške republike.

General della Croce se na te besede nekaj hipov ni ganil, kakor bi bil okamenel, potem pa je obesil svečnik na klin v zidu in odložil svoj plašč. — Jaz ali vi — plemič Kržan — eden naju obleži tu, a žal bo ali meni ali vam, krvavo žal.

Kržan si teh besedi ni znal tolmačiti in tudi ni vprašal pojasnila. Postavil se je za boj. Isto je tudi storil general della Croce. Meča sta se prekrizala.

— Ena — dve —

— Ne — ne — nazaj Andrej — je v tem hipu zadonočil ozadja in kakor blazna se je Asunta zapodila med nasprotnika.

— Andrej — kaj ne več, da je to tvoj stric — ali si blazen — in vi general della Croce — kaj ste že posobili, da je Kržan vaš netjak.

(Dalej prih.)

didaturo, ki mu jo je ponudilo Šišensko politično društvo „Vodnik“. Ker so ga pa to od vseh strani nagnovljati, se je končno vdal in sicer zato, da se pri volitvi odčitno pokaže, da je tudi v ljubljanski okolici le po številu mož, ki odločno obsojajo klerikalno demagogijo. To bodo dočekali na svoje veliko začudenje gospodje okoli „Slovenca“, ki vedno poudarjajo, da boli ljudstvo govorilo. Mi pa pravimo, da bo naš rod, kolikor ga ne ječi v klerikalnih klečah, 14. maja tudi nekaj povedal.

— Reklamačije. Z včerajšnjim dnem je v Ljubljani potekel rok za vlaganje reklamacij. Vsega skupaj je bilo vloženih 1127 reklamacij; od teh jih je bilo včeraj od različnih strank vloženih okroglo 600, zahtevajočih izbris v volilni imenik vpisanih oseb.

— Voltini shod v Hotederščici. Piše se nam iz Hotederščice: Gostinčar se je nam Hotenec že predstavil v župnišču, za Kopača je že kortečiral Kristan iz Idrije, zato smo želeli videti in slišati že tretjega kandidata Grudna in smo povabili politično društvo „Jednakopravnost“ v Idriji, naj tudi pri nas priredi shod volilcev. Društvo se je prijavno ozvalo našemu vabilu in sklical zadnjo nedeljo javen shod v prostorih Korčetov gostilne. To je bil praznik za Hotederščico! Vzliči strupeni pridi g. župnika se je zbrala ob določenem času taka množica ljudstva, da niso mogli vsi v obširne gostilniške prostore ter so se morale odpreti okna, da so mogli tudi zunaj gostilne ljudje prisostvovati shodu. Shod je otvoril g. Julij Novak iz Idrije in dal besedo g. Franu Tavzusu odondod. Ta je v krepkih besedah dokazoval potrebo kmetske organizacije in v kratkih potezah orisal program napredne kmetske stranke na Notranjskem, ki sicer še ni razširila svojega delovanja na logaško idrijski okraj, ki pa ima vendar tako lep in toliko obetajoč program, da tudi v našem volilnem pretežno agrarnem okraju ne sme zmanjati kandidat, ki ne stoji na tem odločno kmetskem stališču. Gruden je pa sam kmet, torej ni dvoma, da se bude vedno zavzemal za kmetske knosti. Nato je govornik vzel na rešeto nasprotui stranki ter s svojimi izvajanjimi vzbudil med zborovalci mnogo smeha, pa tudi ogorčenja. Uspeh poljudnega govora je bil, da smo se vsi zborovalci prepričali, da nas more le Gruden uspešno zastopati na Dunaju. Pa je tudi zagrmelio po zborovalnišču „Živio Gruden!“, da so se tresla tla. — Burno in viharno pozdravljen je za tem povzel besedo kandidat sam. V priprostenih besedah, ki so pa prihajajoče iz srca tudi vsem segale v srce, je objubil volilcem, da bo vse njegovo delovanje posvečeno — kmetskemu stanu. K besedi se je oglasil tudi Grudnov tovaris, g. Premerstein iz Ljubljane, in volilcem toplo priporočal svojega priatelja Grudna, ki je poštenjak skozinsko. Sklepni govor je imel predsednik shoda, ki nas je že bolj navdušil za našega kmetskega kandidata. Hotederšica bo dne 14. maja skoraj enoglasno volila Ivana Grudna.

— Klerikalno-nemška zvezda. Med klerikalci in Nemci se vedno bolj utrja zvezda, ki obstaja sicer že dolgo, dolgo vrsto let, a se je javno oficijalno pokazala lani v deželnem zboru. Znak te zvezde je celostranski inserat „Kranjske hranilnice“ v „Slovencu“. „Kranjska hranilnica“ še ni nikdar v slovenih listih priobčevala svojega letnega zaključka. Letos je pa čutila potrebo storiti to v „Slovencu“. Škofov list nam bo sedaj očital, da nas bole tisti goldinarji, ki jih je prejelo njegovo upraviščvo od zavoda, ki izdaja leto za letom tisoče in tisoče v ponemčevalne namene. Odkrito povemo, da nam tisti denar prav nič mar ni. Mi imamo toliko inseratov, da se z nami ne more primerjati noben jugoslovanski list. Značilno pa je dejstvo, katero smo pribili. „Kranjska hranilnica“ je pa tudi iz drugega vraka vedela, zakaj je dala dotični inserat v „Slovenca“. Kranjski duhovniki so že vedno tako nesavedni, da nosijo denar raje v nemško „športsko“ nego v slovenske denarne zavode in tudi kmote, ki so

pod klerikalnim vplivom, ravna isto tako. Te ljudi hoče privesati „Kranjska hranilnica“, da bi še dolgo mogla delati in slovenskega denarja lepo profite in jih uporabljati za uničevanje Slovencev.

— Prava beseda ob pravem času. Iz slovenskega Štajerja se nam piše dne 23. aprila t. l.: Celjska „Domovina“ v svoji 46. štovi. z dne 22. aprila t. l. prav pošteno in zasluženo prijema naše posvetno razumiščvo, zakaj se bolj ne briga za novodobno našo šolo ter javno njej v prilog ne povzdigne svojega glasu. Tosečdne piše „Domovina“ dobesedno tako-le: „To naše posvetno razumiščvo je tako strahopetno, da si ne upa povedati svojega mnenja ter glasno protestirati proti tem klerikalnim nasilstvom. Ta strahopetnost posvetnega razumiščva je že več nego polovica klerikalnih uspehov. Čim bolj boječe in strahopetno je razumiščvo, tem dranejši, nestrnnejši in bojevitiji postaja klerikalizem... Otresite se te izobraženega slovence nedostojne strahopetnosti in povejte glasno tudi vi svoje prepričanje!“ — In klerikalci? Le poglejmo jih na vsej črti, kako dosledno delajo z vsem naporom proti šoli, kako proti njej in učiteljstvu fanatizirajo naše ljudstvo ter kako dosledno stremijo po tem, kar ugaša njihovim samopoštnim nakanam. — Toda poslušajmo, kaj glede tega piše tista „Domovina“. Ona pravi: „Voditelji klerikalizma le predobro vedo, da bi postala rimska cerkev in duhovništvo absolutni gospodar nad slovenskim ljudstvom, kakor hitro bi se jim posrečilo dobiti šolo v roke ter jo vklentiti v svoj strankarski jarem. Zato slikajo preprostemu ljudstvu v živih barvah nevarnosti, katere prete veri od proste šole. — Vero imajo na jeziku, v mislih pa moč in gospodarsvo, katero si hočejo za vsako ceno proribiti. V sredstvih za doseg tega namena niso prav nič izbirajoči. Svojim poslušalcem priporočujejo najneverjetnejše bajke o grozljivju francoskih framazonov in brezbožnežev, samo da bi v ljudstvu vzbudili odpornost proti takozvani „svobodni šoli“ je boj proti sedaj veljavnemu državnemu zakonu.“ Mi tem izvajanjem nimamo dodati drugega nego željo, da bi jih uvaževali naši razumniki vseh slojev ter se krepko v javnosti potegovali za svobodo šole. V boju za šolo se gre posvetnjakom vendar za bodočnost njih otrok, dočim pa se tu duhovništvo bori samo za koristi svojega stanu in svojih institucij!

— Slovenci na Štajerskem v boju proti nemškemu navalu. Uradni podatki zaznamujejo, da na Štajerskem konstantno pada število slovenskega prebivalstva. Od 1. 1847. do leta 1900. se je število Slovencev na Štajerskem zmanjšalo za tri odstotke. Leta 1847. je bilo na Štajerskem med 1000 osebami 638 Nemcev in 362 Slovencev, leta 1880. 670 Nemcev in 327 Slovencev, l. 1900. pa 686 Nemcev in samo 317 Slovencev. Dasi uradna statistika ni zanesljiva, ker temelji na ljudskem štetju, ki ga v narodno meščivih krajih na Spodnje Štajersko opravljajo zgoraj Slovencem skrajno sovražni organi, ki so jim dobra vsa sredstva, samo da bi v teh krajih našeli čim najmanj Slovencev, vendar ni nikakega dvoma, da se ne glede na to dejstvo število slovenskega prebivalstva na Štajerskem dejansko konstantno krči. To je tem bolj čudno, ker je dokazano, da se slovensko prebivalstvo na Štajerskem naravnim potom mnogo bolj množi, kakor nemško. Nemeč prof. dr. Richard Pfaundler priznava sam v svoji razpravi „Die deutsch-slovenische Sprachgrenze in Steiermark“, da se „slovensko“ prebivalstvo na Štajerskem naravnim potom skoraj dvakrat tako hitro pomnožuje, kakor nemško.“ Takisto konstatuje dr. Pfaundler, da so slovenski zakoni, dasi niso tako številni kakor nemški, vendar mnogo bogatejši na otrokih in da je umrljivost v nemških krajih

znotrno višja kakor v slovenskih.“ Kaj je torej vzrok konstantnemu padanju slovenskega življa na Spodnjem Štajerskem? Dr. Pfaundler pravi, da je iskat v vzroku za padanje slovenskega življa in za naraščanje nemškega elementa v „obsežnem narodnem asimilacijskem procesu“, to je, Slovenci, ki prihajo v nemške trge in mesta, se nenavadno hitro ponemčijo. V tem dejstvu tiči, kakor docela pravljivo naglaša dr. Pfaundler, glavni vzrok, da se število slovenskega prebivalstva na Štajerskem mestu množi — krči. Ako bi ne bili Slovenci tako zelo pristopni germanizaciji, bi lahko že sedaj značilo njih število na Štajerskem dobri dve tretjini in na vsem Štajerskem bi ne bilo niti enega trga ali mesta, kjer bi ne bilo znatenih slovenskih manjšin. Statistično je namreč dokazano, da je na Srednjem in Zgornjem Štajerskem 7-9 odstotkov vsega prebivalstva priseljenega iz slovenskih krajev. V Gradcu je 20 odstotkov vseh prebivalcev doma iz slovenskih krajev in Gradebi bil, ako bi ostali vsi Slovenci zvesti svoji narodnosti, s svojimi 35.000 Slovenci poleg Ljubljane na največje slovensko mesto. V spodnjem Štajerskem mestih Maribor, Celje in Ptuj je celo 73-8 odstotkov prebivalstva priseljenega iz slovenskih krajev, da bi ohranili svojo narodnost. Ako hočemo potem takem Slovenci na Štajerskem napredovati, moramo pred vsemi skrbeti za to, da odvzamemo slovenskemu prebivalstvu tisto narodno prožnost, ki temelji v nagnjenju slovenskega življa se čim preje asimilirati s tujim elementom. To v narodnem oziru skrajne škodljivo nagnenje, se pa da odpraviti edino s sistematično narodno vzgojo mladih, z vzbujanjem krepke narodne zavesti v najširših ljudskih masah in z narodno organizacijo onih naših elementov, ki se leta za letom priseljujejo v Štajerska nemška in nemškotatarska mesta in trge. Na tem polju nas čaka še mnogo dela, in dokler se ne bomo lotili tega dela, se bo tudi konstantno krčilo število slovenskega naseljenja na Štajerskem!

— Nekaj na naslov c. kr. finančnega deželnega ravateljstva v Gradcu. Kakor se čuje, se nameščava na mesto, na katerem je bil dosedaj finančni komisar Henrik Voršič v Celju, a je prestavljen v Šmarje pri Jelšah, vsliti zopet trd Nemec, nadrespicijent Maks Seeman iz Maribora. Ta mož je bil že svojčas na Laščem, pa mu ni ugajalo tam zaradi tega, ker ni več slovenskega jezika, in je zato baje sam prosil, da ga prestavijo med Nemce. Imel je čisto prav. Za uradnike, ki ne razumejo jezika našega ljudstva, je prostor med Nemci, nam pa naj se da dovolj slovenski uradnikov, kar je še posebno potreba pri finančni straži ki je zmiril v dotiki z našim ljudstvom. Toda slavno c. kr. finančno deželno ravateljstvo je, kakor se zdi, drugega mnenja: slovenski uradniki drži med trdimi gornještajerskimi Nemci, nemške pa, katerina je znanje slovenskega jezika deveta brig, pa tiči med Slovence. Stara praksa! Ali se hoče že tudi pri financi uvesti vsakemu zdravemu razumu se posmehujuče postopanje, kakor se godi to pri sodnijkah s sodnijimi uradnikami?! Temu ravnanju treba se bode najodločneje upreti. Zagremeti bodo morali takim samostrelzjem in prez

mi tako dolgo slepe miši lovimo, do kler se ne bodejo vrste slovenskih uradnikov docela istrebile! Danes ta, jutri drugi in tudi gg. profesorji pridejo na vrsto. V Ptiju je nemški poštni uradnik, ki je že dve leti znamovan za Lipnico, a tega ne prestavijo tja, zakaj Ptuj ne sme imeti slovenskih poštnih uradnikov! Zato so napadali Zemljič v ptujskem "Štajercu" na najnesramnejši način. Edini pravi odgovor na to infamno izgajanje slov. uradnikov mora biti za vsakega Slovencega geslo: "Proč z Wastanom!" tvoje glasove stejmo pri drugi prilici!

Nemškutarška zmaga. V sredo so bile v Ljutomeru občinske volitve. Dosedaj so imeli Nemci v rokah prva dva razreda, Slovenci pa tretjega. Pri občinskih volitvah preteklo sredo so pa nemškutarji zmagali na vsi štirih in odvezeli Slovencem še tretji razred, da so torej slovenski volilci sedaj v občinskem odboru brez vsakega zastopstva. Kaj je zakri ilo slovenski poraz, ne vemo, najbrže malomarnost in brezbržnost na slovenski strani!

Značilno. Novo poslopje "Katoliško tiskarne" bo zidala nemška tvrdka. Takrat, ko smo zidali "Narodno tiskarno", so bila vsa dela oddana narodnim obrtnikom. Eden izmed teh ni mogel vsega prevzetega dela izvršiti in je sam na svojo roko in na svoj riziko tisto malenkost naročil pri nemškem tovariu. Pa je bila vendar velika burja zaradi tega pri "Slovencu", ki se je srdito zaganjal v nas. Sedaj pa — zida nemška tvrdka "Katoliško tiskarno". Tu se vidi, kako prazne fraze so vsa tista načela, ki jih imajo klerikalci vedno na jeziku, na katere pa hitro pozabijo, če jih je treba dokazati z dejanji.

Odlikovanje. Partijski vodja sekcijske za vzdrževanje Južne železnice v Ljubljani Ivan Starmann je dobil častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje.

Iz politične službe. Absoluirani pravnik Adalbert Keler je pripuščen k konceptni praksi pri takojšnjih političnih oblastih.

Vojške vesti. Premešeni so: major I. Pittschmann od 27. brambovskega polka iz Ljubljane k 26. bramb. polku v Maribor, stotnik Avg. vitez Panzera od 27. bramb. polka iz Ljubljane v Bolcan in potočnik K. Steiner iz Premysla k 27. bramb. polku v Ljubljano.

"Slovenske Matice" občni zbor bo dne 29. maja t. l. v veliki dvorani "Mestnega doma" ob 6. uri popoldne.

Velika koncerta "Glasbene Matice". V "Glasbeni Matici" se pripravlja zopet nekaj izvenredno velikega. Dne 7. in 8. maja (v torek in sredo) se bo namreč izvajal v veliki dvorani hotela "Union" v Ljubljani svetovnoslavni Verdijev "Requiem" (črna maša). Zložil je Verdi to delo, ko je bil na vrhuncu svoje slave, leta 1874. Izvajal se je do sedaj že v vseh velikih mestih z največjim uspehom na Dunaju, v Berlinu, Frankfurtu, Hamburgu, Londonu, Parizu, Rimu, Turinu, Florenci in drugih laških mestih, v Bruselju, Monakovem, Zagrebu itd. Nastopilo bo pod vodstvom koncertnega vodje gospoda Huba 210 zborovih pevcev in pevk, 74 godev dveh vojaških godb 27. pešpolka v Ljubljani in 37. pešpolka iz Trsta ter nekaj članov "Glasbene Matice", dalje štirje solisti, izmed katerih bodo trije domačini, vzgojeni v "Glasbeni Matici". Vseh sodelujočih bode torej 289. Solo pojo: sopran gospa Jeanetta pl. dr. Födranspergova, alt ga. Ivica dr. Wagnerjeva, tenor g. Ernesto vitez Cammarota iz Zagreba in bas gospod Julij Bechetto. "Glasbena Matica" vabi vse Slovence, da se udeleže redke prilike in izrednega glasbenega dogodka, ki bo zopet pokazal, na kako visoki kulturni stopinji smo na glasbenem polju. Ker se bo koncert izvajal dva dni po vrsti, in je pričakovati obakrat najmnogobrojnega obiska, zato naj bi slavno občinstvo osobito z deželi pismenim potom pravočasno si osiguralo vstopnice, ki se dobivajo v tržnici gospode Češarkove v Šelburgovih ulicah. Sedeži v parterju, na balkonu in galeriji po 2, 3, 4, 5 in 6 kron, stoječa po 1 K 20 vin., za dijke po 60 vin.

Bolniško in podporno društvo pomožnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko priredi 7. oziroma v slučaju nengodnega vremena 14. julija vrtno veselico v velikem obsegu. Opozarjajo se druga društva, da upoštevajo to priredevo in uravno svoje po njej.

Poročan iz Nemčije se po draži za 10%.

Iz Št. Vida nad Ljubljano se nam poroča: Prvi debelni roj je imel dne 25. t. m. Valentin Robida, posestnik v Št. Vidu nad Ljubljano, s osirom na letošnjo hudo in trajno zimo gotovo zgodaj.

Zenska pedrunka sv. Cirila in Metoda v Velikih Laščah se je oživila na novo. Novi odbor, katemu načeluje gospa Ter. Grebenčeva s pomočjo tajnice gospice Marije Somrakove, v katerem nabira in hrani blagajničarico gospica Kristina Grebenčeva redne prispevke in darove glavnih družbi, nam je zanesljivo jamstvo, da bode z nova vzbujena podružnica lepo uspevala bude slovensko zavest v svojem okrožju in pospešujejo "Družbo sv. Cirila in Metoda", po njej pa naše slovenske namente. Velike Lašče sledi vazišenim idejam Levstika, Stritarja in drugih velikih mož, katere nam je dala ta pokrajina. Kaj pa mnogi drugi kraji po naši domovini? So jim neznan naši narodni buditelji, da ne sega do njih budilni njihov glas, neznan naše narodne potrebe? Ne bodite, rojaki, ravnowočni v boju za ohran in pravstvo našega naroda! Z novo spomladjo pomlade in ožive se naj v nas tudi naša sreca v delavnem rodoljubju!

Ogenj. V Malih Dulah pri Višnji gori je pogorela hiša posestnica Frančiške Mostar. Škode je 1200 kron, zavarovalnine pa 400 K.

Kaznoval jih je. Ubogi Šentlovrenčanje! Strašno ste kaznovani! Ob maši ste. Prav vam je. Zakaj se pa upirate svojemu dobremu dušnemu pastirju in mu mažete celo župnišče, kar vendar ne gre. Pa nikar obupati! Kaj, ko bi šli do njega in ga nekako prijeli za ušesa. Celo zimo ste mu vozili drva, da so jih imeli vsi dovolj, on in njegovi mlečarji, sedaj pa, ko vse leze na solnce, vam pa kaže fige in noče dvakrat maševati. Klin s klinom. Ravnajte se po njenem receptu! Stopite v župnišče in zmečite na cesto tiste mlekarške "mašine". Takega škandala ni menda nikjer na svetu, da bi se v farovžu puter "fabriciral." Pred par leti popolnoma preurejen in sedaj? Nesnage toliko, da bo vse segnilo, ako se ne storii konca temu fabriciranju. Za takim človekom vam torej ni treba žalovati, ako vas zapusti takoj jutri. Samo za škodo, za mavho, za faro ožemati ga dobitimo vsek dan, kaj pa zaslubiš za svoje delovanje, s katerim se je v nedeljo širokoustno bahal, o tem govore sedanje razmere Šentlorenške fare, ki so napete, kakor še nikdar in imajo svojo kal edinole v osebi ošnabnega, skrajno zlobnega Oblaka.

Požar. Kočarju Francu Herbolju v Mirni peči pri Novem mestu so začigli otroci v šupi, ki je s hišo in hlevom pogorelo do tal. Škode je 1600 K, zavarovalnine pa 700 K.

Javni vinski semenj v Krškem bo v nedeljo, dne 5. maja, od 10 ure zjutraj naprej. Vina bo v obilici na razpolago.

Travo so začiali otroci pri Sv. Marjeti na Dolenskem. Deček Alojzij Zlegar se je pri tem toliko opokel, da je umrl za opelklinami.

Za opelklinami umrl. Dne 23. t. m. je šla Gletna hčerka Marička, hči Marije Baš v Podgorici na sosedovo njivo, kjer so drugi otroci kurili. Deklica se jim je pridružila, pri tem se ji je pa vnela obleka in otrok je dobil take opelkline, da je kmalu umrl v groznih bolečinah.

Pokušen zločin na Južni železnici. V torek opoldne je na progi med Borovnico in Logatecem neznan zločinec položil 4 m dolg debel lesn hlod čez notranji reles tirov in ga pritrdil z debelim kamnom, ki je bil položen na levu reles na notranjo stran desne reles. Hlod so odstranili, zločinec je pa izginil v gozd pred zasedovalci.

Z Unca. 25. t. m. se je tudi pri naši prvici oglastila kukovica, česarne še ni nič zelenega dreva.

Detomor. 21. etna deka Jožeta Beznika iz Dražje vasi pri Konjicah je v Retjah pri Lašči 31. decembra na stranišču porodile živega otroka in ga vrgla v globocino. Ko so jo prijeli za otroka, je sprva tajila, da bi bila rodila, pozneje je trdila, da ji je porod prehitro prišel. Ker se celjski porotniki niso mogli prepričati o njeni krvidi, je bila oproščena.

Otroka je umorila. 27. letna dekla Marija Žičkar iz Anž pri Sevnici je imela z nekim moškim ljubavno razmerje, ki ni ostalo brez posledic. 23. decembra pr. l. je porodila otroka, ki ga je takoj po porodu nesla k bližnjemu potoku, kjer mu je glavo toliko časa držala v vodi, da je umrl. Nato ga je zakopal v gozdu. Ko so o Božiču videli njen spremembo in jo vprašali, če je porodila, je odločno tajila vse in ko so ji grozili, da jo nasnanijo, dala si je na praviti poselsko knjižico na ime Frančiške Koritnik in odšla v Litijo in

stopila v službo pri peku Prezlu. Po njemem odhodu so napravili v Anžah ovadbo proti njej in oročništvo v Litiji je issledilo hudodelko, ko mu je bila poslana njena fotografija. Žičkar je prisnala hudodelstvo in je bila pred celjakinim porotnim sodiščem obsojena na 3 1/2 leta težke in postrene ječe.

In Brave je skedila 22letna Lina Pleteršek, hči trgovca s poštištvom iz Maribora. Dekle so pa rečili že pravočasno. Vzrok poskušenega samomora nezrečen ljubezen.

Mreža je abila. Zakonska Ivan in Marija Avda pri Sv. Nikolaju na Dravskem polju sta se sprila in je bil mož od žene tepen. Jezen, da ga je žena nabila, obdolil jo je krvosramstva s sinom. Valed govorjenja ljudi o tej obdolžnosti sta pričila mati in sin v preiskovalni zapor, a se je kmalu izkazalo, da ju je mož, osiroma oče obrekoval. Vsled tega je bil Ivan Avda tužen po državnem pravništvu in obsojen na tri meseca težke ječe.

O ta dekleta! Vilija knjigovoda blagajne kmetiškega društva v Gradcu, Matija Zorko, že sivi, kajti dočkal je že 52 leta, vendar mož že vedno gleda po punicah, dasi je očenjen in ima dva otroka. Mlado "dame" so ga precej stale in ker plača tudi višjega knjigovodje ni nikoli tako velika, da bi se ne dala pred koncem meseca pognati, jemal je Zorko tam, kjer je bilo kaj vseti, namreč v društveni blagajni. Mož je pa stvarica delala sčasoma vedno večje skrbi, ker rabil je večno več, zato ga je pred par dnevi zmanjkal in z njim 700 K otročjega denaria. Popihal jo je Zorko naibrz v Ameriko. Ker je omenjeno društvo kraljino, so "katoliški" listi molčali o tej stvari, dokler je niso "brevverski" časopisi razbobilni v svet.

Umrl je v Trstu g. Michael Komel, višji geometr.

Slov. akad. društvo "Adrija" v Pragi ima svoj II redni občni zbor letnega tečaja 27. t. m. ob 8 uri zvečer v restavraciji "Črni pivovar". Gostje somišljeniki dobrodošli!

Zaradi značne nesreče na železnici pri Porečah ob Vrbskem jezeru sta bila obsojena včeraj v Celovcu inženir Lederer in oficjal Niedermair vsak na dva meseca zapora.

Novi intendant zagrebškega gledališča je ravnatelj g. Andrija Fijan, znan tudi slovenskemu občinstvu v Ljubljani.

Boj za nevesto. Za deklico Katico Mioč v Banjiloki sta se potegovala Peter Jelušič in Ivan Jerkovič iz Bukovice. Jelušič jo je skušal pridobiti si z darili, a je slabopravil. Katica je sicer sprejemala darila, srca pa ni hotela dati zaljubljenemu Petru. Ko je pa stari Jerkovič v imenu svojega sina z vsemi ceremonijami poprosil njenega očeta za njeno roko, se je Katica takoj vdala in odišla s snubnati, da bi slavila ženitovanje. Ko je Jelušič izvedel o tem, je napadel snubče in pobil starega Jerkoviča kot njih vodjo na tla, drugi so se pa razkropili. Katica se je vrnila domov in bila zdaj pripravljena vzeti Jelušiča, o katerem je bila prepričana, da jo ima resnično rad, ker se je šel bojevat zanj. No, deček bo pa moralno nanj še nekoliko počakati, ker ga je pretekli tedeni sodišče ob sodilo na osemmesecno ječo. Če si ne bo tačas zopet Jerkovič znal pridobiti njenega srca?

Klapa. Danes ponoči so delevaci Fran Galjot, Ivan Selšek in še neki drugi njuna tovariši popivali po raznih krčmah. Ker jim je pošel drobir, na mačka so se pa vendar spomnili, da ga bode treba zjutraj zdraviti, so si poiskali nov vir dohodkov, in sicer so prišli na to, da je najbolje, da kaj ukrajejo. Ideja je bila sprejetna soglasno in potem na delo. Ukradli so najprvo prodajalcu premoga v Metelkovi ulicah ročni vožnici in na tega naložili 30 m dolg železen navijač, katerega so ukradli stavbniku Trumlerju in ga odpeljali proti Tržaški cesti. Med potom so se pa baje nekaj sprišli, ker se niso mogli sediniti zaradi razdelitve izkušnje. Galjot in Selšek sta držala skupaj, tretji pa je bil sam. Ker se niso mogli pobrotati zlepja, je nastala med njimi "vojska", ki je izpadla v prilog prvima dvema. Tretji se ju je namreč zbal in zbežal, ostala dva pa sta peljala tavnino v neko gostilno in hotela vse skupaj prodati. Danes na vse zgoda zjutraj pa ju poseti in lež šču mož postavite in aretuje. Galjot se sicer izgovarja, da je le v toliko krije, ker je potegnil z onima dvema. Pri govoru namreč, kje priti do denarja, ga je baje tretji vprašal: "Ali si naš?" nakar je ta v dvomu odgovoril: "Ja preklet, ne vem, nas bojo, bodemo tepeni in pridevmo lahko na Žabjek." Slednji se je pa le vdal in se priklopil v mislih in dejanju ostalima dvema in je sedaj prepričan, da je prav prorokoval. Oba ptička so oddali deželnemu sodišču.

Evine jabolke. 27. letna dekla Marija Žičkar iz Anž pri Sevnici je imela z nekim moškim ljubavno razmerje, ki ni ostalo brez posledic. 23. decembra pr. l. je porodila otroka, ki ga je takoj po porodu nesla k bližnjemu potoku, kjer mu je glavo toliko časa držala v vodi, da je umrl. Nato ga je zakopal v gozdu. Ko so o Božiču videli njen spremembo in jo vprašali, če je porodila, je odločno tajila vse in ko so ji grozili, da jo nasnanijo, dala si je na praviti poselsko knjižico na ime Frančiške Koritnik in odšla v Litijo in

stopila v službo pri peku Prezlu. Po njemem odhodu so napravili v Anžah ovadbo proti njej in oročništvo v Litiji je issledilo hudodelko, ko mu je bila poslana njena fotografija. Žičkar je prisnala hudodelstvo in je bila pred celjakinim porotnim sodiščem obsojena na 3 1/2 leta težke in postrene ječe.

Smele sta imela včeraj dva gospoda, ko sta se s izvoščkom pojavila čen prelaz na Dunajski cesti. Ko je voznik tam vos obračal, je prišlo kolo med številski ški tir in se zlomilo, kjer pa se je prevrnula. Voženca sta sicer padla druga na drugega, a se ni nobenemu zgledilo nič hujšega.

V Ameriko je hotel včeraj popihati Peter Aneol iz Mačkovca v Črnomeljskem okraju, še predno je poskušal vojaški kruh. Fant se je sicer izkazal s potnim listom Marka Kočevja, a vse mu ni nič pomagalo in moral je s nadstrašnikom Kršanom v zapor.

Bojavške gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 14 Hrvatov in 60 Slovencev. V Zagreb se je odpeljalo 70 laških opkarjev in sidarjev.

Izgnajeno in najdeno redi. Izgubljen je bil plaček za triletnega otroka na poti od Florijanske ulice na Grad. Pošteni najdelitelj se prosi, da odda plaček v Zatiskih ulicah št. 1, I. nadstropje na desno. — Našel se je zlat na 10 K, dobi se v dvpodnji Šiški št. 172

* Najnovejše novice. Poplavne imajo na Gorjcem Štajerskem, Solnogradskem in Nizjeavstrijskem. Ponekod so preplavljene tudi železniške proge. V gorovju je zapadel zopet sneg.

Precej močan potres so občutili včeraj zjutraj po Gornji Italiji.

Bivši gubernator v Nemški Afriki Puttkamer je bil obsojen na zlorabe uradne oblasti na 1000 mark.

Sloveča Alhambra v Gradiški se baje zruši; tako je konstatičata tehnična komisija.

Dvojni samomor. V Lvovu sta skočili skupno pod tovorni vlak odgoviteljci Molitor in Bydiński.

Menično pravo v vojni šoli se mora poučati na Nemškem na cesarjev ukaz, češ, da ne bodo mogli potem oderuhi izrabljati častnikov.

